

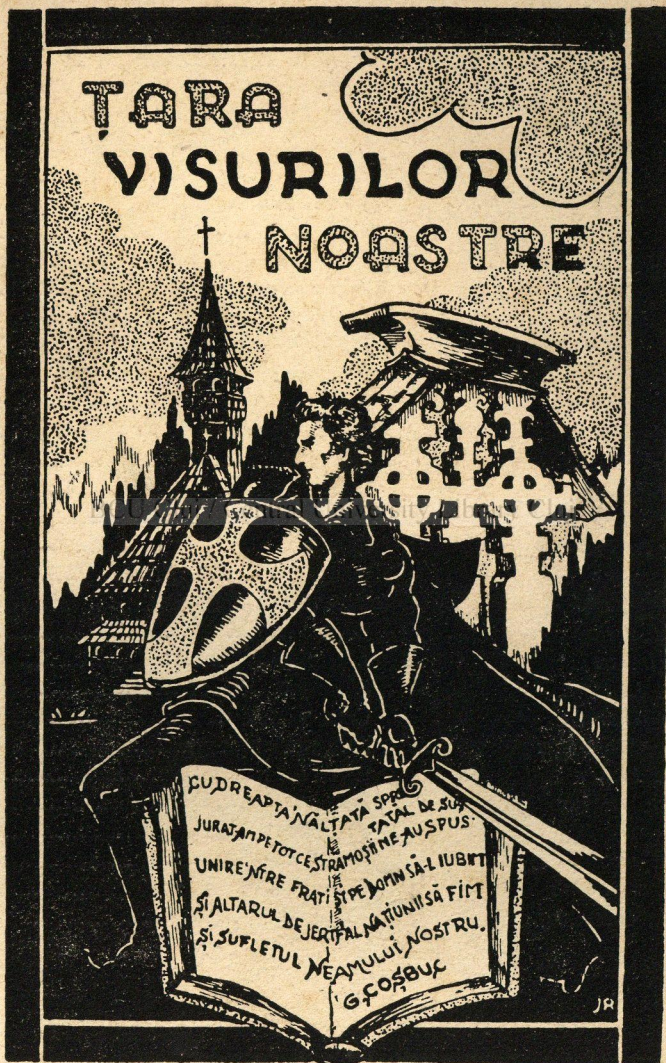
493096451695

Nr. 10

DECEMVRIE

1943

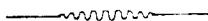
ORADEA - TIMIȘOARA

Sub conducerea: Prof. Augustin Cosma
Timișoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2

Cuprinsul :

<i>Mareșalul I. Antonescu,</i>	La desvelirea bustului lui O. Goga	1
<i>Augustin Cosma</i>	Cuvânt de ziua cea mare	2
<i>C. Ghiban</i>	Acum ori niciodată!	5
<i>Marius Munteanu</i>	Anotimp	6
<i>Doină</i>	Regăsire	7
<i>V. Stroescu C. S.</i>	Sonet	8
<i>Sergiu Dorian</i>	Pentru ziua izbăvirii	8
<i>Maia Bistra</i>	Refren	10
<i>Luciana</i>	Acolo	10
<i>Lelu</i>	Satul meu	11
<i>I. Cernăianu</i>	Bunul din vremii stăpâne	12
<i>Daf</i>	Epigrame	12-13
<i>Ochi de Linx</i>	Epigrame	13
<i>Nicolae Marghetici</i>	Mă simt și eu	14
<i>Nicolae Marghetici</i>	Epigrame	14
<i>Florian Potra</i>	Poveste cu peșteri	15
<i>Val de Murăș</i>	Cel mai frumos poem de ziua ta ...	18
<i>Sor. P. E. T.</i>	De ce?	19
<i>Gh. Fibișan</i>	Iarnă	20
<i>C. T. Loga</i>	De ziua ta	20
<i>N. I. Brebenel</i>	Cântec	21
<i>Novamalica</i>	Destinul	21
<i>Jula Mugurel</i>	Toamna	25
<i>Corneliu Pop</i>	Rugă	25
<i>S. Petrescu</i>	Atât de des	26
<i>B. D. L. D. L.</i>	Epigramă	25
<i>Ninu Dumitru</i>	Casa Veche	27
<i>E. N. Gramaticu</i>	Epigramă	27
<i>Mihai Mohor</i>	Gazel	28
<i>V. Lic. Militar</i>	Epigrame	28
<i>Ion Șereș</i>	Rugăciune	28
<i>Telus, Rica Drăghicescu</i>	Epigrame	28
<i>A. A. Terebești</i>	Cronica literară	30
<i>Sanda Ghemuleț</i>	Toamnă lungă, tu	32

Tara Visurilor Noastre

Anul VII

Decembrie

Nr. 10

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță, sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timșoara III, Str. Vadul Călugăreni nr. 2. — Inreg. la Tribunalul Timiș-Tor. sub nr. 98/1941.

„TARA VISURILOR NOASTRE...”

Domnule Președinte,*)

Mulțumesc călduros despărțământului Târnăveni al „Astrei” pentru invitația ce mi s'a făcut de a participa la desvelirea bustului, în bronz, al poetului și luptătorului Octavian Goga.

Regretând de a nu putea răspunde cu prezența mea la această solemnitate, vă rog să tălmăciți Românilor Târnăveni simțămintele mele de recunoscătoare și pioasă cinstire a memoriei aceleia care a fost una din expresiile cele mai curate și mai înalte ale credinței în viitorul românesc și ale luptei pentru încheierea deplinei unități de simțire a neamului.

Poet, luptător și bărbat politic, întemeiat pe puterile creatoare ale ideii naționale și ale credinței creștine, Octavian Goga a slujit în tot cursul sbuciumatei sale vieți acelorași idealuri ale unității, măririi și veșniciei neamului într'o Românie pe care a vrut-o liberă, dreaptă și nedespărțită. O Românie a Românilor, a tuturor Românilor și numai a Românilor.

Mormântul lui dela Ciucea — care datorită păcatelor și greșelilor, împotriva cărora am luptat din răputeri,

*) Scrisoarea d-lui Mareșal Ion Antonescu, trimisă despărțământului Târnăveni al „Astrei”, cu prilejul desvelirii bustului lui Octavian Goga.

a rămas dincolo de vremelnicia unor hotare care nu sunt nici ale dreptății și nici ale sufletului românesc — este azi altar de credință ziditoare a acestei îndelung așteptate României pentru împlinirea căreia trăim și murim.

Iar în lupta pentru deplina împlinire a ceea ce avem de împlinit, bustul lui Octavian Goga, desvelit astăzi la Târnăveni, este o poruncă turnată în bronz.

ANTONESCU,

Mareșal al României și Conducător al Statului.

Cuvânt de ziua cea mare

Aducem cu noi, prin naștere, doar posibilități de-a primi și a vădi viața tatălui și a mamei, a preotului, a dascălului, a instructorului conștient, civil ori militar — a tuturor celor, cari ne transmit, prin conștiința vieții lor, tot subconștientul acumulat în clipe ce se sfarmă — al tot trecutului de frământări, trude și tendințe spre desăvârșire în noi și în jur de noi, a ceea ce au dorit și trebuit să înfăptuiască ei, pentru a ne deveni nevoia, necesitatea inexorabilă a conștiinței noastre individuale și colective.

Adevărul vieții adevărate este: că nu suntem ai noștri, nici ca indivizi, nici ca neam; noi cei de azi, suntem, doar o punte, care trece toată zestrea trecutului spre desăvârșirea celor ce vor veni.

Nimeni nu va duce mai departe, strălucit, nici nu va adaogi și îmbogăți numele părintelui său mare, decât în măsura cunoașterii și recunoașterii contribuției vieții părintelui la existența și împlinirea vieții lui: a copilului.

Trăește în noi stăpânirea lui Traian peste plaiurile, ale noastre de mii de ani.

Trăește în noi și devine conștientă, prin jertfa noastră, jertfa lui Decebal și a mai marilor neamului său, — neamul nostru, jertfa zidită în zidurile înveșnicirii neamului nostru pe plaiurile dăinuirii lui de veacuri și pentru veci de veci.

Trăesc în noi lacrimile și frământările generațiilor ce s'au împlinit în chinurile celor ce s'au săvârșit pe roată: din dragoste față de pământul și libertatea lui din pământul leagănelui nostru ca neam.

Trăește în noi strigătul lui Bărnuțiu.

Trăește în noi fapta lui Avram Iancu și a Moșilor săi; trăește în noi unirea Sibiului cu Blajul pe câmpia libertății și a începutului eliberării noastre;

Trăește în noi sufletul celui ce a concretizat și a dat viața cuvântului, realității vieții generației lui, generațiilor de generații ale neamului său și al nostru, sufletul lui Andrei Mureșan prin „Deșteaptă-te Române”. Răsunetul acestui: „preot deșteptării noastre, semnelor vremii profet” cum îl numește Eminescu. În care răsună strigătul de nădejde, credință, de conștiință în toată bogăția de tărie și putere, ce este acumulată în rezidurile de viață ale acestui neam, ca să poată deveni, „când se va deștepta”, cel mai mărit neam al plaiurilor ce au fost și vor fi ale lui.

„Acum ori niciodată” a devenit, azi ca și ieri, ieri ca și mâine, altădată ca și acum, clipa înveșnicirii neamului nostru pe plaiurile dăinuirii lui. Și pentru ca niciodată să nu se nărue în neființa râvnită de cei ce ne apasă; pentru ca a pizmei răutate „să nu ne mai slăbească”, nici „nimicească”, „la Milcov și Carpați”:

...noi, „pătrunși în suflet de sfânta libertate”

„jurăm să fim pururea frați”.

„Preoți cu crucea 'n frunte,

Căci oastea e creștină”,

căci biserica și preoții ei, au fost în trecutul neamului — în fruntea frământării și luminării poporului, a fost în fruntea chinurilor celor trași pe roată pentru binele celor obidiți; în fruntea dreptății râvnită și luptată de mucenicii luptători ai neamului de ieri, și vor fi preoții cu crucea în fruntea generației din anul Domnului... când „nu vom mai fi sclavi iarăși în vechiul nost' pământ”.

Generația noastră pătrunsă în suflet de credința neclintită și nestrămutată în realitatea și realizarea

Visului neîmplinit

Copil al suferinții

De dragul cui ne-au reposit

Și moșii și părinții;

generația prezentului nostru însângerat are un singur crez, un singur comandament, un singur gând, un singur ideal: unirea întregului neam pe pământul întreg și pe veci al lui, căci a fost dobândit prin dănuire, și jertfă, lacrimi și sânge.

Acest „vis“ îl va realiza și acest gând îl va înfăptui, chiar dacă, precum oarecândva meșterul Manole — pe Ana lui dragă — va trebui să-și zidească, în zidurile mănăstirii noastre dragi: integritatea neamului și a țării, fiecare din noi, sângele și viața lui; pentru împlinirea și dănuirea vieții celor dragi nouă: generația de mâine a neamului nostru drag: una și unită, întreagă și nedespărțită.

Acum ori niciodată!...

*Murim mai bine 'n luptă cu glorie străbună,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ.*

Augustin Cosma

Acum ori nici odată!

Popor Român, acum ori nici odată,
 E timpul să trăim sau să murim;
 Cu sufletul potop de 'nverșunare,
 Să punem zid de piepturi la hotare...
 Dreptatea noastră 'n veci nestrămutată,
 Pe steag vom pune-o și-o să biruim,
 Popor Român, acum ori nici odată,
 E timpul să trăim sau să murim.

Cu chipul lui Ștefan crescut în minte,
 Cu spada lui Mihai în aprigi mâini,
 Purtând mânia veacului în vine,
 Să frângem setea hoardelor haine...
 De ne-au furat pământ, le-om da morminte.
 Când ziua va veni, porniți români,
 Cu chipul lui Ștefan crescut în minte,
 Cu spada lui Mihai în aprigi mâini.

Sui-vom pân' la ceruri tricolorul,
 Să fâlfăie în veci triumfător;
 Prin munți și văi și adună lăncu Moșii,
 Să ne-adunăm la glasul lui cu toții;
 Spre-același soare azi ne duce dorul,
 Ne-a împărțășit același sfânt isvor...
 Să ducem pân' la ceruri tricolorul,
 Să fâlfăie în veci nepieritor.

Adună-ți deci flăcăii, Mareșale,
 Sub steagul sfânt al Regelui Mihai,
 Cu pieptul lor de tânără văpaie,
 Vei spulbera barbarele puhoai...
 O lacrimă să nu lași țării tale,
 Și nici-o brazdă din străbunul plai,
 Să cânte-o țară 'ntreagă, Mareșale,
 Sub steagul sfânt al Regelui Mihai.

Popor Român, acum ori nici odată,
 E timpul să trăim sau să murim ;
 Cu sufletul potop de'n verșunare,
 Să punem stânci de piepturi la hotare,
 De-o fi să ne luptăm cu lumea toată,
 Suntem datori o țară să 'ntregim...
 Români! la luptă, acum ori niciodată
 E timpul să trăim ori să murim.

Sub. Lt. GHIBAN C-TIN

— + —

Anotimp¹⁾ . . .

lui Alex. Jebeleanu

Dece mă prietene, toamna
 nasc în noi frământări nădrăvane
 și ne desfrunzim somnul în culcuș de Sylvane?

Merii, crecutelor neliniști
 rodesc și'n ochii tăi
 Niagară de mari și durute văpăi.

De ce ne năpădesc fruntea, melancoliile,
 Cum luna 'n Octombrie, pădurea, câmpiile . . .

De ranița visele multe ce ducem
 Ni's gârbovi și-abea, abea ne mai ducem

Te uită cum ne-a părjolit,
 lumina cârților pe care
 prea mult le-am iubit . . .

Nu ne mai recunoaștem
 mâinile reci și subțiri,
 amorțite 'n așteptarea nesositelor iubiri . . .

Prietene, eu cred
 că de n'ar apăsa ploile-astea grele
 am fumea liniștiți, către stele . . .

Marius Muntean

¹⁾ Din volumul „Jucării în banca ultimă“.

Regăsire

Mi-am așezat sufletul pe-o piatră
La margine de râu,
Și l-am uitat . . .

Am alergat a doua zi
Pe acelaș drum — dar prea târziu.
Era plecat . . .

Am hoinărit prin verzi câmpii,
Lanuri de grâu,
Prin bălării . . .

Dar unde nu l-am căutat?
Era târziu —
Nu l-am aflat
Și am plecat.

Iar ca să-l uit am început
Vieța omului pierdut . . .

Nu mai gândeam,
Nu-l căutam
Și am trăit, fără să simt
Că suflet n'am.

Dar ostenii,
Ș'apoi în gând
Mi-a revenit un cântec sfânt.

Apoi am început plângând
Să-l cânt . . .

Și m'am căit
De toate câte-am săvârșit . . .

Era târziu?
Cum pot să știu . . . ?

În minte, mi-a venit un gând
Mi-am înălțat ochii plângând
Și am rostit:

„Iar tu de vei putea 'nțelege
Tristul meu strigăt de chemare
Întinde mâna și culege
Păcatele din a mea cale“

Mi-am regăsit sufletul hoinar
La margine de râu,
Era bolnav . . .

. . . dar era viu!
L-am cules și l-am spălat
Cu apă de isvor . . .
El îmi șoptea neîncetat:
Nu vreau, nu vreau să mor!

L-am vindecat . . .

Sufletul meu viu
Ți-l dăruiesc.
Numai tu l-ai înțeles odată —
O singură dată!

Doina.

Sonet

Tremură pe ceruri aștrii
 Vântul geme la fereștri
 Și ca 'n duioase povești
 Tot visez la ochi albaștri

Luna trece printre ramuri
 Gândul meu pleacă departe
 Făurind visuri deșarte
 Privesc d'ncolo de geamuri.

În fața mea dulci amintiri
 Răsar acum din largul zării
 Și dându-mi flacări din iubiri

Mă pierd din nou în lumi de haos
 Iar ochii tăi ca valul mării
 Nici când adorm nu-mi dau repaus.

BCU Cluj / Central University V. STROESCU C. S.

Pentru ziua izbăvirii

În seara aceea, gândul își schimba drumul de amintire dela serbarea zilei ce trecuse în fața primăriei orașului Carei, la serbările altor zile, asemănătoare din satul meu de margine.

Apoi sări în alt făgaș.

Profesorul de istorie mă învățase, că Romanii, divinizând un vechiu rege al Lațului, începură să se închine încă la un zeu pe care-l socoteau cu două fețe: una întoarsă spre trecut, cealaltă privind viitorul. Il invocau cu numele de Ianus. — Și mi-am zis: avem și noi un Ianus, un zeu ce ne privește trecutul și viitorul, ce apreciază împlinirile și își anunță prevederile. A în-

ceput să-mi fie drag zeul nostru și de-atunci nu mai zâmbiam ironic de copilărescul străbunilor de a se apleca în fața chipurilor cioplite.

Dacă statuia din Roma, ce-l reprezenta pe Ianus, mi-o închipuiam albă și mare, urcată pe un soclu, cu ochii nelămuriți, aceea a zeului nostru o vedeam ca o asociație de statui: zei mai mici, — Romanii zeificau eroii — ridică o statuie mai mare, un zeu făcut de ei, pentru închinarea tuturor.

Despre cel ce l-a sculptat pe Ianus nu mi-a spus profesorul nimic. Despre cei ce au făcut zeul nostru ar fi prea multe de spus. Mă mulțumesc să-mi lămuresc credința: Statuia Marelui nostru zeu, a fost desvelită la 1 Decembrie 1918 în cetatea ce-l primise triumfal pe Mihai Viteazul, ce lăcrimase la uciderea Craișorului și aștepta să dea Coroana Regelui Leal.

În seara care urmăse acelei frumoase lecții de limba română, somnul refuza să mă primească. Gândul mi se răsucea întorcându-se iar la legenda citită în clasă. Ceea ce a făcut meșterul Manole ne plăcuse la toți și sufeream în suflet alături de maestrul care-și izbăvise lucrarea sacrificându-și tovarășa de viață. De ce zidul ridicat peste zi se prăbușea în timpul nopții până n'a adus jertfa? M'am gândit la durerosul drum al creației, la tragicul legat de înfăptuire.

Am privit apoi legenda prin optica aceleași zile de Decembrie. Și dacă a doua zi profesorul m'ar fi întrebat despre legendă, i-aș fi spus că această compoziție poate, într'un fel, să conțină și fapte reale.

Cât au suferit și cât au jertfit ziditorii Mănăstirii Unirii noastre, fiindcă zidul nu se putea înălța altfel.

„Zidarii și Calfele“ au putut tencui cărămidile de clădire, numai cu lacrimi, carne și sânge.

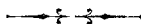
Destinul Meșterului Manole e elocvent.

Din înstrăinare mă gândesc la aceleași amintiri.

Turnul Mănăstirii s'a răsturnat peste noapte, așa cum i se întâmpla zidarului Manole. Am înțeles atunci că ne trebuie altar de jertfă.

Arderea ei o aducem în fiecare zi.

SERGIU DORIAN București

Refren

Și din nou vă scuturarăți
Și-ați pornit-o 'n lumea mare,
V'a ajuns din urmă vântul
Pe-o străduță oarecare.

Toamna, ploaia și tristețea
Incep iară să vă mintă
Și v'aruncă la întâmplare,
Fără vieață, fără țintă.

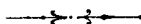
Nimenea nu întoarce capul,
Nu s'oprește să vă vadă,
Până când cădeți învinse
In noroiul de pe stradă.

Ați lăsat în urma voastră
Și durerea și minciuna;
Cine știe câte taine
Luceați pe totdeauna?

... Poate mi-ați furat și mie
Gânduri multe risipite
Ca și voi de vânt și ploaie,
Fără vreme 'mbătrânite

... Poate v'am trimis odată
Un răvaș la întâmplare,
Lacrimă pe-o biată frunză
Rătăcită 'n lumea mare.

Maia Bistra C. S.

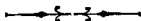
Acolo . . .

Acolo unde plânge
Arcușul pe vioară
Sunt amintiri frumoase
Pierdute-odinioară.

Un cer senin zâmbește
Un suflet chinuit
In vis se oglindește
Și plânge nesimțit

... Se 'nalță înspre ceruri
O rugă murmurată,
Un zâmbet mort de-apururi
Intr'un „a fost odată“.

Luciana C. S.

Satul meu

(Din vol. în manuscris
„Lacrimile tinereții“)

Satul meu n'are hrisev lucrat,
Nu știe nimeni cum s'a odrăslit
El stă prin țarini blonde risipit
Și răcorit dn Pogăniciul tulburat.

Foșnește primăvara printre Ianuri,
Iar vara de zăduf s'adună 'n arii,
Toamna-l umblă 'n lung și 'n lat plugarii —
Iarna — toarce 'n cămin aleanuri.

Se 'nvecinește 'n sus cu Dumnezeu
Și'n jos, cu glia mea de bănățean;
Este Isus în fiecă țaran.
Și-s palme noduroase 'n satul meu.

Spre crivăț, hăt, și dincolo de amiază
E numai soare și văpaie lină,
Spre austru cresc raze de lumină,
De după deal azururi îl veghează.

N'are hotar, nici margine, de fel —
Așa-i de 'ntins pe șesuri și tarlale;
Peste ogrăzi dau îngeri rotoagoale
Și duhul sfânt coboară — porumbel.

Duminecă-i ard rănile greșelii,
Biserica e plină de creștini
Dau liturgie și aprind lumini
Iar popa le dă sfat din evanghelii.

În rostul meu, fără de lege nu-i
Sânt datini vechi în orice bățătură;
În satul meu nu-i vrajbă și nici ură.
Că satul tot e — altarul Domnului.

Lelu
student

Bunule din vremi stăpâne,

Moș Crăciune, Moș Crăciune,
Doarme cântecul pe buze
Și'n cămară nu-i tăciune
Moș Crăciune, Moș Crăciune...

Toți te-așteaptă lângă vatră...
Doar din când în când le spune
Câte un gând, când Molda latră
C'ai murit și tu, bătrâne.

Eu te plâng și-aștept în sloată
Că răbdările sânt pline...
O, îndură-te odată
Și mă cheamă 'n cer la tine...

I. Cernăianu

EPIGRAME

*Lui Țuca I. care într'o epigramă mă
face „exponentul“ lui Brebenel. Ii răs-
pund toț algebric :*

Spiritul tău, e lucru clar,
A rămas imaginar,
Dar am găsit că la talent,
Ai zero... coeficient !

*Tot lui Țuca I. căruia i s'a publicat
o schiță cu titlul „Realitate și vis“*

Mica schiță ce ai scris
Inșirând verzi și uscate,
Poate pentru tine-i „Vis“,
Dar pentru noi... „Realitate“ !

*D-lui Isay Botta, care luând apăra-
rea lui Gh. Tobias, afirmă într'o epi-
gramă că Omar nu e nume turcesc ci
persan :*

Imi argumentezi în van,
Că Omar e nume persan,
O fi, dar tu de bună seamă,
Ești „turc sadea“ în epigramă.

*Celor doi, Gh. Tobias și Isay Botta
cari au reale cunoștințe în limba și
literatura persană :*

Aşa persoane erudite,
 Cu-aşa o măestrită până,
 Nu înţeleg dece-s timide,
 Şi nu scriu versuri în persană ?

Avantajul: Voi cititori, ce fericiţi !
 N'aţi înţelege ce citiţi !

*Domnişoarei Maia Bistra, un mic
 adaus la o strofă de a ei*

Şapte ursuleţi ca Lulu,
 Somnorosul de pe pae,
 S'o ajute 'n vers pe Maia,
 Işi pun capul la bătae.

Morala: Sfârşitul cred că l-aţi ghicit :
 Ursuleţii au murit !

DAF

BCU Cluj / Epigrame y Library Cluj

*Domnişoarei M. Bistra şi D-lui Val
 de Mureş, care s'au întâlnit întâia
 oară la şezătoarea din 30 XI a. e.
 organizată de revista „Ț. V. N“.*

Departa-i „Mureş“-ul de „Bistra“ — pe orice hartă de priveşti
 In „Țara Visurilor Noastre“, pe-aceşi albie-i găseşti !...
 Ea e : Maia, iar el : Val ; două ape : Bistra — Mureş...
 Unda lor unită-aici, curge'n cel mai aprig iureş !...

*Autorului poeziei care începe cu :
 „Elevă dintr'a şaptea, cu ochi mari şi
 reci...“*

Versurile-s foarte bune,
 — Inşă, domnule Poet,
 Nu te 'ncurca cu minore,
 C'o s'ajungi pe la... Parchet !...

OCHI DE LINX !...

Mă simt și eu...

Mă simt o biată frunză aruncată
Și risipită 'n vânturi și furtună,
Mă rătăcesc în noaptea 'ntristată,
Tristețea și pustiul mă 'ncunună.

În jurul meu atâtea frunze moarte
Plutesc pe acelaș drum fără de țintă;
De-ați ști, prietene, cât vă iubesc pe toate
Și cât de dulce dorul meu v'alintă.

Ce neagră-i noaptea și ce straniu cerul,
Iar vântul aprig nu mai contenește.
Nici o lumină 'n bezna fără capăt
Și ploaia asta 'n față mă lovește!

Melancolia vieții mă 'nconjoară
Și mă strecur în noaptea 'ntunecată.
În juru-mi totul a 'nceput să moară:
Mă simt și eu o frunză aruncată...

BCU Cluj / Central University of Cluj
NICOLAE MARGHETICI
V B. C. D. L.

Epigrame

*Intr'o poezie a dlui N. Cârstea, care
imită „Glossa” lui Eminescu, găsim
versul: „te înalță, te coboară.”*

Poezia-ți... nu-i străină... de Eminescu...
Și ți-oiu spune acuma, într'o doară:
Poezia lui pe dânsul îl înalță,
Iar... a dumitale te coboară.

*Aceluiași, pentru versurile „Tu pe
valurile lumii, stai — furtuna o să
treacă” —*

Noi, pe valurile lumii,
Stăm — furtuna o să treacă —
Poate, zic și speră unii,...
De... s'o îndura Cârstea să tacă.

N. MARGHETICI

Poveste cu peșteri

Șoseaua care leagă gara de grotlele dela Postumia, își întindea asfaltul lucios, strecurat de după limbi pietroase de deal, pierzându-se în ceața alburie a dimineții. Un vânt cald începu să bată, însoțind șoseaua și destrămând treptat ceața ce împungea aerul. Vântul străbătea drumul asfaltat cu viteza... vântului. Câteva cotituri încă și întră val-vârtej în gura neagră, căscată de pământ, ce voia parcă să răsufle. Străbătu repede jghiabul ascensorului și odată ajuns jos, își alese un coridor la întâmplare intrând într'o „sală” mare, cu, podele de pământ galben, sgrunțuros. Se plictisi repede și începu să se joace cu scrumul de pe țigara strânsă într'un colț al gurii de un domn tânăr, scria liniștit niște ilustrate, la masa chioșcului cu cartoline și amintiri.

Inginerul Voica mai scrisese câteva cuvinte, iscăli și sculându-se, se îndreptă spre debitul ce se afla la câțiva pași de chioșc, să-și timbreze ilustratele. Ceru timbre pentru cele trei ilustrate și le lipi sus în colțul, drept, ca un om calculat ce era. Observând însă că pe o ilustrată nu scrisese adresa, le lăsă pe teigheaua debitului și fugi la masa unde șezuse adineaori, să-și ia tocul uitat acolo împreună cu mânușile. Se întoarse repede și cu un aer mulțumit, dădu să complecteze adresa. Ilustratele erau însă scrise, adresele complectate și încă de o caligrafie frumoasă și elegantă. Le numără: erau trei. Pe fiecare era aceeași formulă, scrisă și de el: „Salutări dela Postumia” numai că iscălitura era alta: Liana. Nedumerit, ceru explicații omului dela teighea, care îi răspunse că o domnișoară fusese o clipă mai înainte să-și timbreze ilustratele, dar plecase imediat, îndreptându-se spre trenul de linie îngustă ce tocmai pleca dealungul peșterii. Deabia acum își aminti de domnișoara brunetă care ceruse timbre odată cu el, dar a cărei față n'o văzuse și care, probabil, îi schimbase ilustratele, plecând în cine știe ce ungher al grotlei.

Fără să stea mult pe gânduri, Voica, se îndreptă spre mica stație ce-și trimitea șinele prin coridoarele luminate electric dealungul unui pârau cu apă limpede și rece, plin cu niște pești orbi. În gară un al doilea tren aștepta, pufăind, să plece. Inginerul, după ce își scoase biletul, se așeză pe o banchetă, într'unul din vagonetele deschise, care țineau trenea locomotivei mici, ce te purta cu gândul la tatăl Stephenson. Deoarece trenul întârzia să plece, Voica începu să freamete nerăbdător, ca un copil. Instăfârșit acesta se urni și un ghid bătrân, cu ochelari, cu vocea răgușită și cu o șapcă pleoștită în dreptul unei urechi, începu să-și debiteze mecanic, într'o franțuzească relativă, repertoriul de prezentări și indicații, pe care-l repeta zilnic de nu știu câte ori.

Insofind pârâul cu apă rece și clară, trenul alergă câțva timp prin niște galerii, — luminate ici și colo de becuri electrice, — în care nu se vedeau decât pereții gălbui, umezi de parcă ar fi transpirat pământul. În curând însă, galeria începu să se lărgească, și de pe tavan începură să picure stalactitele albe ce priveau cu jale la linia ferată, ce le omorîse stalactitele-surori. După câteva cotituri, trenul se opri și toți vizitatorii coborîră, conduși de ghidul cu ochelari și șapca pleoștită. Se îndreptară spre o galerie ce se deschidea în dreapta liniei. Câțiva pași, și aceasta se lărghi într'o grotă nu prea mare, în care stalactitele erau parcă altfel decât în celelalte. Era „Sala macaroanelor“. Turturii din tavanul peșterii erau găuriți, cu un canal la mijloc, întocmai unor țevi, erau albi, făinoși și atât de apetisanți încât abia așteptau să cadă în brânză, cum i-ar fi plăcut și lui Figaro, deși lui, îi cădea brânza în macaroane. Unora dintre vizitatori li se lungeau gâturile, gurile le lăsau apă și buzele se țuguiau, gata să sugă bunătatea de „pastasciutta“. Inginerul nostru era mai să-și uite de ilustrate.

Ghidul observă efectul „gastronomic“ al peșterii și târi șirul de gurmanzi după el într'o altă grotă mai mică decât cea de înainte, în care domnea o lumină roșie, plină de vrajă, luminând un bloc de calcar ce încet începea să prindă forme. Grotă era „Sala tronului“ iar grupul era tronul pe care odihnea dormind parcă, cu picioarele, strânse și bărbia în piept, un pitic cu bonetă pe cap, îmbrăcat în mantaua roșie a luminii ce învăluia întreaga încăpere. Piticul părea o măestrită sculptură a unui Michelangelo, nu un grup de calcar picurat la întâmplare de tavanul unei grote. (Dar care artist e mai desăvârșit decât natura?!) Părea o statuă ridicată unui om de seamă, într'o piață publică. O domnișoară șugubeață depuse la picioarele piticului, drept omagiu, o floare albastră culeasă în lumea de sus, în umea mai pământescă decât pământul însuși.

Din sala cu lumină roșie, cârdul de curioși trecu prin răcoarea unei galerii întunecoase, într'o peșteră cu stalactite și stalagmite ce-și dădeau mâna, contopindu-se în niște colonade, luminări uriașe la vr'un ospăț al zeilor,

Inginerul Voica uimit de frumusețile văzute, uitase de ilustrate, și asculta cu gura căscată și gândurile încă la macaroane, explicațiile târăgănate ale ghidului. Coloanele de stalactite și stalagmite erau într'adevăr minunate cu o mulțime de încreștături și șanțuri, ce cu puțină fantezie, îți aminteau stilul corynthic.

În timp ce inginerul Voica, un spirit practic, se gândea ce minunați piloni pentru noul său proiect de clădire, s'ar putea realiza din coloanele dinaintea lui, domnișoara ce depusese omagiul vegetal la picioarele tronului, se și vedea mireasă, străjuită de două lumânări

uriașe, — în felul coloanelor de calcar, — cum n'a mai avut nimeni, să crape de ciudă prietenele și să se „crucească“ popa din altar.

Visurile, și al unuia și al celuilalt, se destrămară repede, căci plimbarea continuă într'o peșteră mare a cărui drum începu să urce, printre niște bolovani cenușii presărați pe o ridicătură nu prea înaltă. Ajuns în vârf, grupul se opri. Un ins mai adormit, sau poate intoxicat de franțuzeasca ghidului, trecu înainte neobservând că ceilalți se oprișeră. Deabia făcu însă vreo trei pași și lunecă în jos ca un butuc, de parcă s'ar fi coborât cu ascensorul. Noroc că ghidul atent îl prinse de guler și-l trase afară.

— Te-am salvat dela o moarte mai mult ca sigură, zise el adormitului.

— Dar ce-i acolo?, bâlbâi acesta.

— Iadul!

— Iadul?! exclamă toți, și făcură instinctiv câțiva pași înapoi.

O doamnă grasă, deși avea o „bază de susținere“ apreciabilă, se clătina și căzu pe bolovanii ce numai moi nu erau.

Intr'adevăr, gura ce se cască din vârful ridicăturii e înfinit de adâncă. Nimeni nu a scoborit în ea și legenda spune că ar fi o galerie ca comunică direct cu împărăția lui Satan. Câțiva vizitatori cu registrele conștiinței cam în disordine, începură să, dărdăie și pe [motivul că le era frig, coborîră. Ceilalți mai verificară odată profunzimea abisului aruncând în jos câțiva bolovani, omagiu Satanei.

Sgomotul rostogolirii lor se auzi vreun minut și apoi se pierdu treptat-treptat înghițit de hăul drăcesc și negru.

Precum Beatrice pe Dante, ghidul care făcuse și pe Virgilius, îi conduse, — după „iad“, cum era și de așteptat, — la „rai“. De Purgatoriu nu mai era nevoie, căci prin el trecuse doamna cea grasă.

„Raiul era o încăpere nu prea mare, (nu încap mulți în el), în care lumina soarelui pătrundea veselă printr'o crăpătură ce trăda apropierea tărâmului cu câmpii verzi și cer-albastru. Și fiindcă lumina era mai mare aici, sau poate că era în „rai“, inginerul Voica aruncă o privire furișe spre domnișoara cu floarea albastră. Iar pentru că dumnezei era o demnă urmașă a Evei îl împinse la păcat și începu să se uite din ce în ce mai insistent și să se apropie din ce în ce mai mult. Domnișoara avea un braț minunat și sub braț ținea o poșetă simpatică și din poșetă ieșeau trei ilustrate de toată frumusețea, și...

Ilustratele mele! sări inginerul, apucându-o pe Liana de braț și începând să-i explice încurcătura. (Liana pierduse primul teren, și plecase odată cu inginerul).

Ghidul, scandalizat de-o astfel de purtare, îi goni din „rai“, arătând cu degetul amenințător în sus, spre tărâmul pământean.

Intr'acolo porniră cei doi goniți, nu înainte însă de a-și pune

ilustratele la căsuța postală din marea „Sală a concertelor“, unde Pietro Mascagni a dirijat în 1926 un concert rămas vestit.

Inginerul Voica și Liana se întoarseră pe pământ, dar nu știu dacă au avut la nuntă lumânările uriașe din grottele Postumiei.

De-atunci însă, multe Liane au depus câte-o floare la picioarele piticului, atât de multe încât acesta și-a deschis o florărie.

Cine nu mă crede să-și ia pașaportul, trenul și... cartela, și să se convingă la grottele din Postumia.

FLORIAN POTRA

Cel mai frumos poem de ziua ta . . .

— 13 Decembrie —

Lui Lux . . .

De ziua ta, am încercat s'adun cuvânt lângă cuvânt,
 Cel mai frumos poem ca să-ți trimit în dar . . .
 Să rup din suflet, flori și frunze de mărgăritar,
 Și să 'mpletesc din ele, cântec sfânt, library Cluj
 Cu melodii de vis și-acorduri de chitar . . .

Luând puteri de viață, din cer, de pe pământ,
 Eu am cules iubirea din fiecare floare,
 Din ciripit de păsări, din zâmbet de fecioare,
 Și-am prefăcut-o 'n cântec, pe care să ți-l cânt,
 De ziua ta, iubito, — azi, zi de sărbătoare . . .

Cu mâinile-așezate — a rugă, în gând cu chipul tău,
 Ingenunchiat de ziua ta, pe-al dragostei altar,
 Mă rog celui de Sus, ca să-ți trimită 'n dar
 Doar fericire . . . Din calea ta s'alunge orice rău,
 Și să reverse peste tine, Sfântul Har! . .

Trecutul luminat cu pulberi de mărgăritar,
 Ca 'ntr'un album mi-a 'nchis închipuirea . . .
 În singurătatea unde, trist și solitar,
 Sunt doar cu Dzeu, cu chipul tău și amintirea, —
 Cel mai frumos poem, — în toată strălucirea,
 De ziua ta să-l scriu, voit-am în zadar! . .

Am încercat zadarnic să scriu cu stropi de gând,
 Cel mai frumos poem din flori de dor . . . Căci el,
 Rămâne 'n veci nescris: — sbor alb de porumbel,
 Pe care nu-l poți prinde'n orice rând, oricând,
 Și să-l încătușezi în vers, nu poți de fel! . .

Desprins și împletit din aur de închipuire,
 Cel mai frumos poem am vrut să-ți cânt;
 În ramă de imagini și luminos cuvânt,
 Am vrut să 'nchid în el întreaga mea iubire,
 Și s'o îmbrac, iubito, în luminos vestmânt! . .

De ziua ta, —cuvânt lângă cuvânt am adunat,
 Și-am răscolit în suflet, vijelios simțirea,
 Să cânt astăzi în glas cu 'ntreagă firea,
 Cel mai frumos poem . . . Dar n'am cântat! . .

.....

Îi am însă în suflet, cu licăriri de vis:
 De vrei să-l știi aruncă-ți doar privirea,
 Si vei citi poemul pe care nu l-am scris! . .

BCU Cluj / Central University Library Cluj Val de Mureș

De ce?

Era zi caldă de April . . .
 Îți mai aduci aminte?
 M'am spovedit ca un copil
 Prin ochi nu prin cuvinte

Nu știi? Ți-am spus dragostea mea
 Cu soarele 'n priviri
 Și s'a deschis o viorea
 Și-au răs doi trandafiri.

Un crin spre altu s'a plecat
 Și i-a spus nu știi ce
 Cireșu 'n cet s'a scuturat
 Dar tu-ai tăcut. De ce?

SOR. P. E. T.
 LM „MV“

Iarnă

Fulgi albi, de zăpadă,
 Din cer cad ușor
 Sărută pământul
 Și mor.
 În urma lor vântul
 Trezit din sicriu
 Bate în geamuri, lovește în ramuri
 Și urlă pustiu.

Ce tristă e iarna
 Sub albu-i vespânt
 Ingheață bătrânul pământ
 Iar codrii,
 Oțtează de dor
 Isoarele toate
 Vorbesc doar în șoapte
 De teamă că mor.

Fibișan L. Gheorghe
 Lic. Com. Timișoara

De ziua ta

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De ziua ta
 ți-aș fi 'mpletit inel,
 din plânsete de seri,
 și cântec și dureri
 ți-aș fi trimis prin el
 de-aș fi știut.

De ziua ta,
 ți-aș fi 'mpletit cunună
 din zări înlăcrămate
 și stele 'nduioșate
 sub razele de lună.
 Ți-aș fi trimis prin ea
 iubirea mea,
 dar n'am știut.

De ziua ta,
 ți-aș fi 'mpletit inel
 din stropi scânteietori
 ca'n timpii viitori
 să-ți amintești prin el
 tristețea unei seri
 de despărțire.

Dar nu te supăra
 de ziua ta
 Dacă'ndrăznesc a-ți scrie.
 Mi-ai fost licăr în vis,
 mi-ai fost o reverie
 cu unda de surăs
 în ochi luminători
 de-atâtea ori.

C. T. LOGA.

Cântec

Torc din caer
Vis de aur
Și pe fus mereu sporesc
Tort de vis copilăresc.

Țes la pânză
De mătasă
Pentru îngerașul meu,
Să mi-l crească Dumnezeu!

Dormi ușor
Dormi scump odor.
Ție, viața vieții mele
Îți împletesc vis de stele.

Dormi tu, nani
Paiu' mamii,
Și când tata va veni
Flăcău mare va găsi.

Dormi ușor
Dormi pușor,
Dormi că Dumnezeu cel Sfânt
Va da pace pe pământ.

Dormi tu, nani
Puiu' mamii,
Dormi ușor,
Dormi scump odor.

N. I. BREBENEL.

BCU Cluj / Central Library Cluj

Destinul

Un tren lung aleargă grăbit căci îl ajunge din urmă sărbătoarea Paștelui. La o fereastră stă Liana, ce privește afară, unde vede natura în toată splendoarea ei.

E o zi minunată de Mai, cu un cer senin de un albastru imaculat, ce își întinde valurile catifelate de apă cerească cu aceeași bunătate peste toată aceasta lume, veselă sau tristă, săracă sau bogată, bună sau rea.

Totul este înverzit și înflorit.

Scoțând capul pe geam Liana întâlnește privirea a doi ochi cenușii, o clipă doar... și trenul se oprește. Ea se dă jos căci venise să petreacă sărbătorile la o mătușe a ei care locuia la moșie. E înaltă, cu păr lung castaniu în bucle, un ten brun mat, cu ochi negri mari blânzi, umbriți de gene lungi, are o gură cu buze subțiri, roșii ca fața.

O aştepta o gabrioletă mică, trasă de un cal nervos şi în câteva salturi, a ajuns la o casă mare înconjurată cu grădină. În poartă stă mătuşa blândă, ca întotdeauna o îmbrăţişează şi o duce în casă.

Uşa se deschide şi... ochii ei cei negri întâlnesc aceeaşi doi ochi cenuşii minunaţi. După o clipă de tăcere, se aude vocea mătuşii: — E fiul prietenei mele Ioana, ce-şi va petrece vacanţa aici. A sosit înaintea ta cu câteva clipe, voi prezentaţi-vă, căci eu am treabă pe afară.

Două mâini s'au strâns.

— Liana.

— Sorin.

E un băiat frumos cu păr castaniu, figura energică şi inteligentă, împodobită cu cei doi ochi cenuşii şi e mai înalt ca ea...

A trecut abia o săptămână şi nu puteau fi despărţiţi căci fără să spună nici un cuvânt ştiau că se iubesc.

Au trecut Paştele cu ouă roşii, cozonaci, prăjituri, veselie şi cântece, şi vacanţa s'a terminat, căci ea era elevă, iar el student. E ultima zi ce o mai petrec împreună.

Liana într'o rochie roz-violet îi cântă ultimul cântec cu vocea ei cristalină, dulce şi plină de duiosie. Stau amândoi pe un trunchiu de copac răsturnat. El o ascultă în tăcere şi trist. Deasupra lor ninge cu petale albe moi, catifelate din mărul înflorit din spatele lor. Flori albe, flori de dragoste...

S'au despărţit în gară, el trist cu lacrimi în ochi, ea veselă ascunzându-şi lacrimile căci nu voia să-şi calce mândria, deşi îi venea să plângă.

Şi încet, încet, timpul a trecut, au urmat vremuri grele, a izbucnit războiul. Şi-au scris uneori, dar într'o zi el n'a mai scris.

A urmat o tăcere lungă fără de nici un rost. Ea a terminat liceul și era în anul II la conservator. Intr'o zi o mătușe de a ei, în culmea disperării o roagă să o însoțească la un spital din București, căci soțul ei grav rănit se găsește acolo, adus de pe front.

Liana a plecat cu ea căutând să o liniștească cu vorbe blânde și mângăetoare, și o făcea să se culce să doarmă înfârșit după atâtea nopți de nesomn. — Nu mai e aceeași Liana de altă dată, mereu veselă, acum e visătoare, râde rar și plânge des, chiar pentru nimica. Dece?

Deoarece el n'a dispărut din sufletul ei, nici chiar azi și uitarea lui o doare, deși tace răbdătoare și lumea nu o crede decât un sloi de gheață. Așa e lumea rea, vorbește și nu bănuiește ce se ascunde în sufletele unor oameni.

Cu durere de cap ese pe coridor, își reazimă capul de geam și ascultă țcănitul regulat al trenului.

Deodată ușa compartimentului vecin e deschisă brusc de mâna unei persoane nervoase ce ese pe coridor. Liana ridică ochii speriată și dă un țipăt:

— Sorin!

Sorin, căci el e, se oprește pentru moment mirat și speriat în acelaș timp, dar repede o recunoaște și strigă vesel:

— Liana!

Doamne câtă bucurie! Din ochii ei lacrimile curg șiroaie, iar el îi ținea mâinile subțiri și lungi, în mâinile sale calde, protectoare, zicând:

Au trecut mulți ani decând nu te-am văzut Liana mea dragă, și înfârșit abia acum îndrăznesc să-ți mărturisesc dragostea mea ce a început din prima clipă, când te-am văzut, dar cei 21 ani ai mei de atunci, mă făceau timid și nu mă lăsau să vorbesc. Era de altfel și firea ta cea mândră, ce mă făcea să fiu atât de nesigur de dragostea ta. Nici chiar acum nu sunt lămurit, mă iubești și tu?

— Da Sorin, dragul meu, ceea ce nu îndrăzneam atunci să-ți spun îți spun acum. Anii ce s'au scurs n'au făcut decât să crească mereu dragostea mea pentru tine. Nevăzându-te de atâta timp, am devenit tristă și visătoare. Singura mea bucurie erau scrisorile tale ce le primeam din când în când. Când ai plecat pe front și n'am mai primit nimic, credeam că înebunesc, căci te credeam mort. Dar totul a fost un vis urît, acum ești aici.

— Da sunt aici, ca inginer, am fost la un regiment de motomecanizată ce a făcut ca abia acum o săptămână să pot ieși dintr'un spital militar, căci am fost grav rănit. Aceasta m'a împiedicat să-ți scriu. Mă ierți?

Mai era oare nevoi de răspuns?

Trenul gonea într'una și afară e senin. O voce dulce se aude în noapte. Luna discretă pare că zâmbeste când vede atâta fericire, căci Liana și Sorin sunt îmbrățișați. Acum el ascultă și ea răzimată de umărul lui cântă ca atunci odinioară . . .

Și iarăși timpul trece, dar acum ca un vis și repede, iar peste câțva timp, tot în luna Mai, într'o zi blândă de primăvară, cu lumină vie și sclipitoare, norii se înalță ușor de pe munți cu brazi ce par a fi de smarald. Pare că în aceasta zi natura și-a ridicat vălurile toate pentru cei doi fericiți ce erau așezați sub același pom, același măr de odinioară. Era cât se poate de frumos. Toți pomii erau înfloriți, dar mărul deasupra lor avea cele mai frumoase flori. Flori albe de dragoste ca atunci, dar acum și de mireasă, că s'au logodit. Liana cu capul pe umărul lui Sorin, cu poala și părul pline de flori, surâde mulțumitor, pomilor, viselor ei de fericire . . .

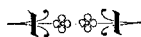
Toamna

Vântul bate, frunza cade
 Vestejită de pe ramuri.
 Norii se întind pe ceruri
 Ploaia 'ncet cade pe geamuri.

Negura din văi se 'nalță
 Către ceru 'ntunecos
 Și-a podurilor podoabă
 Așternutu s'a pe jos.

Buciumul nu mai răsună
 Iar câmpiile-s pustii
 Nici nu mai apar pe dealuri
 Cârdurile de copii.

Jula Mugurel
 cl. VII. șt. C. D. Loga

Rugă

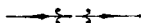
Aș vrea
 să scot din pieptu-mi
 sunete de harfă,
 s'arunc priviri
 ca zărilor albastre.
 Cu florile din glastre
 aș vrea să fiu confrate,
 cu stelele din noapte aș vrea să fiu de apururi.
 Le cer toate acestea cu mâinile la ceruri.

În pacea urii triste eu tind spre nemurire
 cu sufletul în flăcări
 de patimi arzătoare
 cu inima-mi nătăngă
 și plină de mândrie.
 Aș vrea să fiu pământul
 aș vrea să fiu și soare
 să urc pe trepți de noruri
 în lumi nepieritoare.

Primește-mi închinarea
plinește-mi și dorința.
Nu mă lăsa să caut
eu singur adevărul
în sfere transcendente,
în locurile unde
nici strâmtul nostru cuget
nu poate pătrunde.

In noapte 'ntunecoasă ascultă-mi rugăminte.

Corneliu Pop

Atât de des

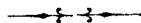
M'am oglindit atât de des
In ochii-ți de smaralde
Dar nici acum n'am înțeles
Vraja privirii-ți calde

Și păru-atât ți-am despletit
In raze de lumină
Dar nu știu încă ce-am iubit
In unduirea-i lină.

Am ascultat de atâtea ori
Șoptitul tău sălbatec
Dar nu știu de ce dulci fiori
Mă cuprindeau molatec.

Și îmi repet atât de des
C'ai fost, dar te-am pierdut
Și tot îmi pare ne'nțeles
Că ești un vis trecut

S. Petrescu L. M. „M. V.“

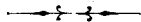

Epigramă

Lui C. I.

Aviator pe cât se pare
Ai vrut să cucerești văzduhul
Dar n'ai știut căci nici prin nouri
Nu trebuesc săraci cu duhul.

B. D. VIII. L. D. L.

Casa Veche

Te-or dărâma, căsuță din vechime,
 Și ziduri noi și drepte-or să ridice,
 Căci cele vechi s'au cam plecat devreme
 Și cărămizile au pornit să pice.

Interiorul tău, întunecat și rece,
 Acuma plin de fum și de cenușă,
 Dar mâine îl vor dărâma zidarii
 Să facă 'n loc balcon și ușă.

Din chipul tău, cel din vechime,
 Un maldăr de moloz el va rămâne,
 Căci meșterii vor dărâma tavanul
 Și vor ridica un altul, mâne.

Te-or dărâma, căsuță din vechime,
 Dar pentru mine tot tu vei rămâne,
 Ori cât de nouă și de zugrăvită
 Și ori cât vei fi de 'mpodobită mâne.

Iar bunicul meu, cu ochii limpezi,
 Adeseori îmi va aduce-aminte.
 De tot ce-a fost pe aici odată
 Atunci: Îmi vei răsări în minte...

NINU DUMITRU cl. IV B.
 Liceul M. M. V. Timișoara

Epigramă

*Epigramiștilor dela „Țara Visurilor
 Noastre“.*

Ca orișice român știind
 Că's vremuri critice și grele
 La voi humor nu mai pretind
 Căci înțeleg. E cu cartele.

E. N. GRAMATICU
 L. M. „M. V.“

G a z e l

Pe al sorții crud altar
 Aruncat e-al vieții zar...
 Mi-a întins cu mâna-i dură
 Cupa plină de nectar.
 De atunci, în loc de plâns
 Eu vedeam mărgăritar,
 Trandafiri în loc de spini
 Și în pietre, aur clar.
 O divină primăvară
 Inflorea în pieptu-mi iar
 Și durerea de-altă dată

O 'ntâlneam destul de rar...
 Inșă nu știu cum un demon,
 Fermecatul meu pahar
 L-a schimbat, punând în locu-i
 Altul, dureros de-amar.
 Din aceeași clipă, singur
 Am rămas și sunt hoinar
 Și incovoiat sub crucea-mi
 Urc învins un trist calvar,
 — Astăzi caut talismanul
 Inșă totul e 'nzadar...

MIHAI MOLNAR

Epigrame

Domnișoarei Maia Bistra care vrea să plece în „lumea celor care nu cuvântă“ și care totuși mai publică poezia „Răscruce“.

M'a bucurat tardiva-ți hotărîre
 În lumea celor care nu cuvântă a te duce,
 Inșă acum mă'ntreb cu groază: Ce vei face?
 Te-ai răzgândit? De ce stai la „Răscruce?“

Aceleiși.

Dumnezeu ți-l-a trimis pe Nelu
 Șchiop în viață, după mari demersuri,
 Spre a concorda cu felul
 În care sunt muncite a tale versuri.

Lui D. A. F. ce răspunde în numele d-șoarei Georgescu-Vâlcea.

D. A. F. vrea să devină un erou
 Grațioase domnișoare apărând.
 Totuș fiecare-și spune'n gând:
 — „FAD“ e-al epigramei lui ecou!

V. LIC. MILITAR.

Rugăciune

Doamne grâul care crește'n zare
Rugăciune poartă'n spic și paiu,
Și mătasea porumbiștei noastre
Gângurește ca un prunc bălai.

ION ȘERES

Epigrame

*Lui Horia Pop, L. M. M. V. relativ
la poezia „Sfinții Eroii din Răsărit”, a
cărei primă strofă era mai bine dac-o
scria așa:*

„Voi ați plecat de priuntre noi,
Să ne-apărați moșia,
Noi . . . stăm pe-aici . . . o Sfinți eroii,
Și măsgălim hârtia“.

RICĂ DRĂGHICESCU
cl. V. b. L. C. D. L.

*Lui S. Petrescu, autorul poeziei plu-
viale și „Monosilab” de Iarnă.*

„Ceru-i fără nor
Pic,
Printre pomii pirpirii,
Trec 8 cai ușor:
Dric,
Dragă S. să ne mai scrii.

TELUS

*D-lui M. D. Cârsta, care în „Valul
Mării, Valul Mării” amintește pe Emi-
nescu.*

Valul mării' Valul mării,
Ritmul cântecului vechi,
Eminescu-le . . . hai iute,
Ia-l pe Cârsta de urechi.

TELUS.

EMIL GIURGIUCA: Dincolo de pădure versuri, edit. Fundațiilor Regale

Dintru început se poate constata la E. Giurgiuca, preocuparea pe care am găsit-o și în poezia lui O. Goga. Poetul se simte exponentul unei anume colectivități specifice, în numele căreia activează. Glasul poetului nu este unul individual ci în el se împletesc aspirațiile și năzuințele de viitor, ca și suferința prezentă a întregii colectivități, din care face parte. Este deci o artă, care își are geneză în circumstanțe istorice bine definite, ancorând totodată în social, spre a reprezenta specific esența ființei umane, în conflict cu noile stări de lucruri și cu asperitățile cotidiene. Poetul este un interpret al celor cari n'au glas și vioară încordată, deși în interiorul lor mistue clocotul de răzvrătire și participare integrală la formele vieții terestre.

Totuși găsim o anume simțire personală, un timbru care este al poetului, viziunea de înaltă și pronunțată atmosferă umană, în care s'a călit arta obiectivă a poetului E. Giurgiuca. Acest umanism fericit are corespondențe în sufletul poporului, nealterat de diverse seminții barbare sau de vitregia vremurilor, prin care a trecut. O analogie s'ar putea încerca între viziunea umanistă a lui E. Giurgiuca și cea din poezia, plină de substanță interioară a regretatului George Boldea, dela a cărui tristă moarte s'au împlinit nonă ani.

„Cântarea durerii” primul ciclu al volumului de care ne ocupăm, respiră o pronunțată suferință umană. Poetul este un elegiac melodos, uneori în vecinătatea simbolismului; își cântă tristețile personale, cari până la urmă primesc o coloratură generală. Un nestrămutat dor după satul natal cântec, de jale și suspin ca și un pronunțat optimism în apropiatul viitor al Neamului. Ca și în poezia lui Eminescu și aici elementele naturii sunt invitate să participe la durerea din ființa intimă a poetului. Artistul se adresează expresiv și direct codrului:

„Mărite codre, jelui-m'aș ție
Dar pentru jalea țării nu-s cuvinte.
Ce s'a ales din ce-am crezut să fie?
Stejarul românesc mai ții-l minte?

Curgeau pe drumuri armele române,
Uitând pe semne orice jurământ.
Ca după mort ieșeau femei bătrâne,
Ardealul a pus fața la pământ.

Intoarce-m'aș în sâlha ta adâncă
 Să n'aud, să nu văd, să nu gândesc.
 Oriunde se ridică numai tângă,
 De pe ogorul românesc"

(Cântec de jale)

Sentimentul destărarii este prezent în aproape orice poezie. Este un leit motiv, pe care-l întâlnim în orice vers. Dintre toți stihuiitorii, cari au cântat prezenta durere a Transilvaniei veșnic latine, E. Giurgiuca este autenticul interpretator al momentului istoric Realizat în parte artistică, poetul posedă uneori o conștiință estetică îngustă, dar nu-i mai puțin adevărat, că de multe ori creează poeme veritabile, demne de atenția criticii estetice și în care nu știi ce să admiri mai repede, fiorul liric sau perfecțiunile formale:

„Nu plânge, codre, nu jeli câmpiel
 Azi mâine rândul nostru o să vie.
 Acuma noaptea nopților se lasă,
 Pământu' întreg e o dărămată casă.
 Dar mâine zorile vor umple iar
 Tot plaiul meu de haz și de amar.
 Tot ce-am pierdut va răsări în soare
 Și cântecele mele vestitoare
 Vor bate aprinse cerul larg, ca merii,
 Numai să sune tulnicele verii“

sau, acest sensibil și reprezentativ

In memoriam“

„Tovărașii mei mândri, plecat-au către zori,
 Acolo unde ziua s'ascunde temătoare,
 Acolo unde seara cucernici rugători,
 La apele de taină vor poposi'n cântare.

Intoarcere nu este și pajurile adorm,
 Care peste larguri s'au ridicat măreț,
 Au coborât pe semne prin negură și somn
 Pe arhipelaguri de astre, în mari singurățăți.

Unde-i cărarea, fumul, să-mi spună despre voi?
 Rămas-am fără aripi în temnița de lut,
 Dar câteodăă sboruri aud, de arși moi,
 Și pâlcuri mari de umbre mă 'mprejmue tăcut.“

Interesantă ar fi o comparația, susținută de argumente trainice între elegia lui Emil Giurgiuca și cea a lui Ion Țuțu, alt poet ardelean, care uneori încearcă o cunoaștere mistică, infiltrată de sentimentul tristeții melancolice. — **DINCOLO DE PĂDURE** este o treaptă reprezentativă în evoluția poetică a lui Emil Giurgiuca, antrenează spiritul și-i procură o deosebită satisfacție. Realist, uneori dur, adecvat conținutului, el rămâne în ansamblu un vizionar, al viitorului care așteaptă în curând o sărbătoare.

Ada-Kaleh, 21 Nov. 1943.

I. A. Terebești

Toamnă lungă, tu!

Toamnă lungă, toamnă lungă
Soarele n'o să-ți ajungă
Frunzele n'or să te țină
Rândunele n'or să-ți vină
Toamnă lungă, tu!

Toamnă lungă, toamnă lungă
Iarna vine și te-alungă
Vântul suflă și-ți adună
Nourii grei ca de furtună
Toamnă lungă, tu!

Toamnă lungă, toamnă lungă
Or să vină să ne strângă
Trecătorii de pe stradă
Și cu fulgii de zăpadă
Toamnă lungă, tu!

Toamnă lungă, toamnă lungă
Bate inima'ntr'o dungă
Bate tristă obosită
Ca o frunză veștejită
Toamnă lungă, tu!

Toamnă lungă, toamnă lungă
Zilele n'or să ne-ajungă
Tace codrul. Nu-i a bună
Și mi-e inima nebună
Toamnă lungă, tu!

SANDA GHEMULEȚ

Lucrările pentru Nr. 1 Ianuarie 1944, se vor trimite până în ziua de 10 Ianuarie 1944, pe adresa: Prof. Augustin Cosma, Timișoara III, Vadul Călugăreni 2

— x —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

CYNUS: Poezia e bună, dar cu mici retușări; dar te rog să ai încredere aducându-mi la cunoștință numele. Poezia se va publica cu pseudonim, dar directorul revistei trebuie să cunoască pe cei ce publică.

A. C.

Abonamente pe anul școlar 1943 — 1944:

Pentru instituțiuni.	2000	Lei
Abonamente de încurajare	1000	„
Pentru d-nii profesori și părinți	600	„
Pentru elevi	600	„

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Prof. Augustin Cosma, Timișoara III, strada Vadul Călugăreni nr. 2

BCU Cluj / Central University Library Cluj
